

Gromný návrh

Uvedu teď poníženě vlastní myšlenky, proti nimž, doufám, nebude možno nic namítat.

Jeden můj známý Američan v Londýně, který je velký znalec, mě ujišťoval, že zdravé, dobře živěné jednorocní dítě je lahodnou, výživnou a vydatnou potravou, ať už dušené, smažené, pečené či vařené; a nepochybuji, že poslouží stejně i jako sekaná nebo ragout.

Předkládám tudíž poníženě veřejnosti na uvážení, aby se ze sto dvaceti tisíc oněch dětí, jak jsem je právě spočítal, zachovalo dvacet tisíc na plemeno a z toho aby byla jen čtvrtina mužského pohlaví; je to více, než dovolujeme u ovcí, skotu i bravu; důvodem k tomu je mi to, že tyto děti bývají jen zřídka plodem manželství, na něž si naši divoši tuze nepotrpí, a jeden mužský postačí vyhovět čtyřem ženským. Zbývajících sto tisíc nechť se nabídne, až jim bude rok, na prodej urozeným a zámožným lidem po celém království; matkám nechť se uloží, aby je poslední měsíc hojně kojily, aby byly buclaté a tučné na pořádnou tabuli. Jedno dítě vydá na dvě jídla při přátelské besedě, a když bude stolovat rodina sama, postačí k nasycení předeek nebo zadek, a když se trochu opepří a posolí, bude čtvrtý den velmi chutnat vařené, zejména v zimě.

Vypočítal jsem, že novorozené dítě váží průměrně dvanáct liber, a krmí-li se obstojně, vzroste za jeden sluneční rok na osmadvacet liber.

Připouštím, že tento pokrm bude poněkud drahý; hodí se tedy výborně statkářům, kteří už beztak rodiče většinou sežrali a mají tedy zřejmě nejlepší nárok i na děti.

64 Maso nemluvnat bude k dostání po celý rok, hojněji však v březnu a krátce před ním a po něm, neboť jistý vážený spisovatel, vynikající francouzský lékař, nám praví, že anžto jsou ryby plodivou potravou, rodí se v římskokatolických zemích devět měsíců od postu více dětí než v kterékoli jiné roční době; a proto počítám, že za rok od postu bude trh více přesycen než jindy, neboť počtem připadají v našem království aspoň tři papeženské děti na jedno; bude to mít ještě jednu nepřímou výhodu, že se u nás ztenčí počet papeženců.

Odhadl jsem výdaje na výživu dítěte žebráka (sem zahrnuji všechny podruhy, nádeníky a čtyři pětiny nájemců) asi na dva šilinky ročně i s hadry; a jsem přesvědčen, že žádnému lepšímu člověku nebude líto utratit deset šilinků za mrtvolku dobrého tučného dítěte, která mu, jak jsem už řekl, vydá na čtvrtý chod skvěle výživného jídla, když bude obědovat jenom s nejbližšími přáteli nebo s rodinou. Tak se naučí statkář dobře hospodařit a získá oblibu u svých nájemců; matka vydělá čistých osm šilinků a bude schopna práce, než zase porodí jiné dítě.

Ti, kdož jsou šetrnější (jak toho, přiznávám, doba vyžaduje), mohou mrtvolku stáhnout; z její

65 uměle vydělané kůže budou skvostné rukavičky pro dámy a letní botky pro elegantní pány. Pokud jde o naše hlavní město Dublin, na vhodných místech nechť se zřídí jatky a řezníků, to můžeme být jisti, chybět nebude; přimlouvám se však spíše za to, aby se děti kupovaly živé a upravovaly přímo po zařezání, jako když smažíme selata.

(...)

Odbočoval jsem už příliš dlouho, i vrátím se k tématu. Myslím, že výhody návrhu, který jsem učinil, jsou zřejmé a četné, jakož i nanejvýš závažné.

Předně, jak už jsem podotkl, ztenčil by se silně počet papeženců, kteří se u nás rok co rok roztahují a jsou předními plemeniteli národa, zároveň však i našimi úhlavními nepřáteli; zůstávají schválně doma, aby zradili království nápadníkovi, a doufají, že tak využítokují nepřítomnosti tolika

66 dobrých protestantů, kteří se raději odhodlali odejít z vlasti, než by zůstali doma a proti svému svědomí platili desátky episkopálnímu faráři.

Za druhé, chudší nájemci budou mít nějaký cenný majetek, který se jim může pravoplatně obstavit a z něhož budou moci zaplatit statkáři nájem; vždyť obilí a dobytek už jim pobrali a peníze jsou jim neznámou věcí.

Za třetí, ježto vydržování sto tisíc dvouletých a starších dětí nelze odhadnout níže než na deset šilinků ročně za kus, vzroste tím národní jmění ročně o padesát tisíc liber, nehledíc ani k zisku, jímž bude uvedení nového jídla na tabuli zámožného panstva v království, pokud je jenom trochu mlsné. A peníze budou obíhat u nás, neboť si to zboží venkoncem vyrobíme a vypěstujeme sami.

Za čtvrté, vytrvalé rodičky se kromě toho, že vydělají ročně osm šilinků za prodané děti, zbaví též starosti o jejich výživu po prvním roce.

Za páté by tento pokrm přivedl mnoho zákazníků do krčem; vináři si už chytře opatří nejlepší recepty na mistrovskou přípravu, a tak k nim bude docházet vybrané panstvo, které si právem zakládá na svých znalostech dobrého jídla; šikovný kuchař, který se umí zavděčit hostům, dokáže, aby bylo tak drahé, jak se jim zamane.

Za šesté by to bylo velkou pobídkou k ženění, k němuž všichni moudří národové buď pobádali odměnami nebo doháněli tresty. Vzrostla by tím péče a něžnost matek k dětem, kdyby měly jisto-

tu, že se veřejnost o jejich robátka do smrti postará a že samy na tom každoročně spíše vyzískají než prodělají. Uviděli bychom mezi vdanými počestnou řevnivost, která z nich přinese na trh nejtučnější dítě. Muži by zacházeli se svými ženami v době těhotenství šetrně, jako teď zachází se svými shřebenými kobylami, stelnými kravami a sprašnými sviněmi; a netroufali by si bít je nebo kopat (jak se až příliš často děje), aby snad nepotratily.

Mohlo by se vypočítat ještě mnoho jiných výhod. Tak například přibude několik tisíc mrtvolek k našemu vývozu naloženého hovězího; rozšíří se vepřové a zdokonalí umění dělat dobrou slaninu; té se nám už pomalu nedostává, protože přichází nazmar mnoho selat, která se objevují až příliš často na našich tabulích; a přitom se to maso co do chuti a výtečnosti ani zdaleka nevyrovná dobře živému, tučnému dítěti, které usmažené v celku se bude znamenitě vyjímat na hodech u purkmistra nebo na jiné veřejné hostině. Ale to všechno a leccos jiného přejdu, protože usiluji o stručnost.

66 Kdyby bylo v našem městě třeba tisíc rodin, které by byly stálými zákazníky na maso nemluvnat, kromě ostatních, které by si ho možná popřály na trachtacích, zejména svatbách a křtinách, počítám, že by Dublin spotřeboval ročně dvacet tisíc mrtvolek, a ostatek království (kde se bude patrně prodávat poněkud levněji) zbývajících osmdesát tisíc.

Nenapadá mě nic, co by se snad dalo tomuto návrhu vytknout, ledaže by mi dokazovali, že se tím počet lidí v království silně ztenčí. To přiznávám ochotně a byl to vlastně můj hlavní cíl, když jsem tento návrh předkládal světu. Necht' si čtenář všimne, že se svým lékem počítám jedině na naše Irské království a na žádné jiné, které kdy bylo, je či snad někdy bude. /

(přiložil Aloys Skoumal)

SWIFT, Jonathan. *Zakletý duch: Výbor z invektiv, pamfletů, dopisů, deníků a bagatel*. Praha:

Odeon, 1967.